

КАСЬЯНОВА О. В.

ШКОЛА ЖИТТЯ ВОЛОДИМИРА ІВАНОВИЧА РОЖКА

Наше знайомство з Володимиром Івановичем Рожком відбулося влітку 1975 року під час агітперельоту «Програма миру – в дії!», присвяченого збиранню підписів під Стокгольмським зверненням. Мета учасників акції – роз'яснити громадянам нові пропозиції Радянського Союзу щодо міжнародного співробітництва і мирного співіснування країн із різними політичними і соціально-економічними системами. Проведення цієї акції в Україні здійснювала республіканська комсомольська організація. Володимир Івановичу, як заступнику завідувача відділу культурно-масової роботи ЦК ЛКСМУ, було доручено сформувати й очолити групу, яка працювала у семи найбільш населених областях України. У складі групи були: Герої Радянського Союзу – ветерани Великої Вітчизняної війни, фахівці з питань зовнішньої та внутрішньої політики – лектори Всесоюзного наукового товариства «Знання» та викладачі провідних вищих навчальних закладів України, а також артисти професійних концертних організацій і студенти столичних мистецьких навчальних закладів – лауреати республіканських, всесоюзних і міжнародних конкурсів. Серед них були і ми, подружжя Олена і Олег Касьянови, на той час студенти другого курсу Київського державного інституту культури імені О. Є. Корнійчука, які напередодні вибороли звання лауреатів Республіканського і Другого Всесоюзного конкурсів виконавців бальних танців. Нас до складу групи рекомендувала комсомольська організація Інституту.

Під час поїздки повною мірою виявилися організаторські здібності і професіоналізм Володимира Івановича. Часто йому доводилося у непередбачуваних ситуаціях вирішувати складні питання. Група працювала досить напружено, відповідно до жорсткого графіку зустрічей із представниками різних верств населення (по кілька в день), із переїздами і перельотами. Тому за складних погодних умов, і навіть під час грози, Володимир Іванович брав на себе відповідальність і вирішував питання своєчасного авіаперельоту групи, адже на нас чекали сотні, а іноді й тисячі людей. Зустрічі відбувалися у найрізноманітніших місцях – від палаців і будинків культури на кількасоттисячі місць до червоних куточків, заводських цехів, – навіть на колгоспних ланах під час обідньої перерви. Володимир Іванович завжди враховував умови проведення заходу, соціальний і віковий статус аудиторії і професійно коригував мистецьку частину зустрічей, зацікавлюючи аудиторію, отримуючи схвальні відгуки на таке шанобливе ставлення до її зацікавлень.

Часто-густо такі зустрічі завершувалися неформальним спілкуванням слухачів з учасниками групи, а Володимир Іванович вичерпно відповідав відповіді на всі запитання, викликаючи довіру і повагу до органів влади, які він уособлював. Під час однієї з таких зустрічей нас глибоко вразила розповідь матері юнака-комсомольця, який ціною свого життя врятував робітників під час аварії на металургійному заводі. І хоч тепер стало модним критикувати комсомол, але в ті часи він реально впливав на виховання молоді відповідно до тих загальнолюдських цінностей, про які зараз прийнято говорити, сприяв її гармонійному розвитку, вихованню активної життєвої позиції, не забуваючи при цьому і про змістовне дозвілля.

Працюючи в ЦК ЛКСМУ, пізніше – в Міністерстві культури України, Володимир Іванович завжди сприяв талановитій молоді, створював умови для її самореалізації. За його участі відбувалися всеукраїнські огляди, конкурси, фестивалі творчої молоді, під час яких цілеспрямовано відбирали талановитих юнаків і дівчат і залучали до участі у різноманітних заходах: від урядових концертів до культурного обслуговування населення у віддалених куточках Радянського Союзу: на БАМі, Камчатці, у Сибіру тощо. А участь молоді у благодійних акціях-концертах у фонд Миру, у Дитячий фонд, у фонд Чорнобиля, у фонд ліквідації наслідків землетрусу у Спітаку (Вірменія) не тільки надавала можливість молодим виявити себе, а й виховувала в них відчуття причетності до вирішення актуальних суспільних проблем.

Сьогодні багато з тих, хто, завдяки Володимиру Івановичу, пройшов таку школу життя, мають широке визнання і вагомі здобутки, працюють у професійних творчих колективах або викладають у провідних мистецьких закладах, передають свій досвід, найкращі здобутки національних мистецьких і освітніх шкіл новому поколінню талановитої молоді.

Своєрідну пугівку в життя від Володимира Івановича отримали і ми, подружжя Касьянових. Завдяки його багаторічній підтримці відбулося наше становлення як професіоналів: виконавців, режисерів-балетмейстерів, викладачів-науковців, організаторів-управлінців. За високі здобутки в мистецькій діяльності і плідну роботу з естетичного виховання молоді ми були удостоєні Республіканської комсомольської премії імені М. Островського. За порадою Володимира Івановича було створено творчий союз відділення бального танцю факультету громадських професій КДІК імені О. Є Корнійчука, який діяв майже 15 років (керівник Олена Касьянова), театру бального танцю Київського будинку вчителя (художній керівник Олег Касьянов) та хореографічних колективів системи професійно-технічної освіти м. Києва (куратор Олег Касьянов). Завдяки цьому союзу майбутні фахівці впроваджували в учнівське середовище новітні технології хореографічної освіти, культурно-масової роботи й організації дозвілля, проводили різноманітні огляди-конкурси, семінари-практикуми, свята бального танцю «Юність Києва» тощо. Олег Касьянов був удостоєний почесного звання «заслужений працівник культури України», наукового звання доцента, багато років працював професором кафедри бальної хореографії Київського національного університету культури і мистецтв. Я, за порадою Володимира Івановича, зосередилася насамперед на науково-педагогічній діяльності, захистивши першу в СРСР дисертацію з проблем розвитку бального танцю. За 30 років роботи у Київському державному інституті культури – Київському національному університеті культури і мистецтв пройшла шлях від викладача до завідувача кафедри бальної хореографії, очолювала деканат факультету режисури та хореографії. І весь цей час наші шляхи з Володимиром Івановичем перетиналися. Працюючи в Міністерстві культури України, а пізніше – в Адміністрації Президента України, володіючи реаліями мистецької сфери, знаючи особливості професійного призначення фахівців, він активно сприяв, а часом і безпосередньо брав участь у формуванні різнорівневої мистецької освіти в Україні. Особливо важливе значення мала його консультативна й організаційна допомога у створенні професійної хореографічної освіти в Україні, яка, по суті, почала формуватися із набуттям незалежності. І навіть під час перебування на дипломатичній роботі Володимир

Іванович вивчав специфіку мистецької освіти за кордоном, щоб адаптувати національну освіту до вимог Болонської конвенції.

За підтримки Володимира Івановича було створено один із перших в Україні професійних театрів бального танцю, який очолило наше подружжя. Залучаючи до роботи в театрі талановитих студентів і випускників кафедри бальної хореографії, ми, за порадою В. Рожка, поєднали навчальний процес із неперервною мистецькою практикою, виступаючи протягом року на найкращих театральних і концертних майданчиках України поряд із видатними майстрами мистецтв. Набутий досвід сприяв творчому зростанню і популярності колективу, який неодноразово ставав лауреатом і володарем Гран-Прі національних і міжнародних конкурсів, презентуючи мистецтво бального танцю в Австрії, Голландії, Іспанії, Італії, Китаї, Корейській народно-демократичній республіці, Об'єднаних арабських еміратах, Португалії, Польщі, Угорщині та інших країнах. За творчі успіхи театру, його активну концертну діяльність автору статті присвоєнню почесне звання «заслужений діяч мистецтв України». І в цьому є певна заслуга Володимира Івановича, який підтримував наш колектив серед багатьох інших.

Очоливши 2004 року Національну музичну академію України імені П. І. Чайковського, Володимир Іванович став активно впроваджувати інноваційні технології в мистецьку освіту, зберігаючи при цьому найкращі національні традиції, шанобливо ставлячись до творчих здобутків своїх попередників. Він вдало поєднує науковий потенціал докторів і кандидатів наук із творчим доробком провідних українських митців – Героїв України, народних, заслужених артистів України, заслужених діячів мистецтв України, лауреатів Національної премії України імені Т. Г. Шевченка, багатьох міжнародних і національних конкурсів. Взаємозв'язок науки і мистецької практики з музичною освітою дає можливість органічно інтегруватися у європейський освітній і мистецький простір. Її випускники – бажані фахівці для багатьох професійних колективів і театрів світу.

Оптимізуючи вікове співвідношення співробітників в Академії, поєднуючи досвід провідних майстрів з ініціативністю і завзяттям молоді, Володимир Івановичу вдається органічно поєднати традиції і новації у викладацькій і творчій діяльності. Цим він сприяє збереженню наступності у вихованні нового покоління талановитої молоді, подальшому розвитку здобутків попередників. Найбільш яскраво це простежується в роботі Оперної студії, репертуар якої, крім постановок провідних майстрів – Героїв України, народних артистів України, заслужених діячів мистецтв України, – містить і постановки їхніх вихованців, молодих випускників Академії: Лариси Леванової (опера «Орфей і Еврідіка» Х. В. Глюка), Надії Селезньової (комічна опера «Дзвіночок» Г. Доніцетті), Віталія Пальчикова (комічна опера «Джанні Скіккі» Дж. Пуччіні) та ін. Призначення головним диригентом Оперної студії Сергія Голубничого, випускника Академії, переможця національних і міжнародних конкурсів, переконує, що ректор провідного музичного навчального закладу максимально залучає творчий потенціал молоді, довіряючи їй серйозні посади і справи. Запровадження конкурсного відбору до складу оркестру і хору, солістів-вокалістів Оперної студії посилює мотивацію студентів до навчання, сприяє набуттю професійного досвіду майбутніми артистами ще у студентські роки.

Володимир Іванович багато працює і над розвитком інфраструктури Академії, зміцненням її матеріальної бази, створенням умов для підготовки й самореалізації фахівців. Заново облаштовано Оперну студію, придбано музичні інструменти провідних фірм світу, пошито театральні костюми, поетапно здійснюється ремонт приміщень, відкрито спеціалізований магазин із продажу фахової літератури, музичних інструментів та ін. Це одні з головних завдань Володимира Івановича, втілені в життя. І хоч попереду ще багато роботи і безліч проблем, він поступово, крок за кроком вирішує їх, спираючись на підтримку і допомогу колег. Природно, що колектив Академії у травні 2011 року знову обрав ректором на новий семирічний термін Володимира Івановича Рожка, доктора мистецтвознавства, народного артиста України, професора, пов'язуючи з ним своє майбутнє. Запорукою цього є величезний науково-педагогічний, творчий, організаторсько-управлінський потенціал і багатий життєвий досвід Володимира Івановича, його здатність визначати пріоритети і знаходити оптимальні шляхи до їх вирішення.